

▣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ▣

▣ Α. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ▣

Όπως τα σώματά μας (δεν υπάρχουν) χωρίς το νου, έτσι και η πολιτεία δεν στέκεται χωρίς το νόμο. Οι άρχοντες είναι υπηρέτες των νόμων, οι δικαστές (είναι) ερμηνευτές των νόμων, τέλος, όλοι είμαστε δούλοι των νόμων:

.....

Συμβουλεύει τους στρατιώτες (του) με αυτά τα λόγια: «Πληροφορούμαι ότι οι εχθροί πλησιάζουν· οι ανιχνευτές μας (ή: οι κατάσκοποί μας) αναφέρουν ότι αυτοί είναι κοντά. Πρέπει να φυλάγεστε από τη δύναμη των εχθρών γιατί οι εχθροί συνηθίζουν να εξορμούν από τους λόφους και μπορούν να κατασφάξουν τους στρατιώτες».

.....

Εκεί μόλις είχε παραδώσει στον ύπνο την ταραγμένη (του) ψυχή, όταν του παρουσιάστηκε ξαφνικά μια φρικτή μορφή (ή : Εκεί πριν καλά καλά παραδώσει στον ύπνο την ταραγμένη του ψυχή, του εμφανίστηκε ξαφνικά μια φρικτή μορφή). Νόμισε ότι (ένας) άνθρωπος με πελώριο ανάστημα και βρώμικη όψη, όμοιος με εικόνα νεκρού, ερχόταν προς αυτόν. Μόλις τον κοίταξε ο Κάσσιος, τον έπιασε φόβος και θέλησε να μάθει το όνομά του. Εκείνος απάντησε πως ήταν ο Πλούτωνα. Τότε τρόμος συντάραξε τον Κάσσιο και τον σήκωσε από τον ύπνο.

Μονάδες 40

▣ Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ▣

1.

• corpora nostra :	corpus nostrum
• civitas :	civitatum, civitatum
• ministri :	minister
• magistratus :	magistratui (magistratu)
• his verbis :	huic verbo
• vim :	vi
• collibus :	collis
• species horrenda :	speciei horrendae
• ingentis magnitudinis :	ingenti magnitudine
• nomen :	nomina
• ille :	illi

Μονάδες 15

2.

stat :	stēnt
sunt :	esto
admonet :	admonuisti
cavere :	cauturi simus
solent :	solitus ero
possunt :	poteratis
dederat :	da
apparuit :	apparērer
venire :	ventu
mortui :	morēris (morēre)
aspexit :	aspecti essemus
cupivit :	cupĕ
respondit :	respondebuntur
concussit :	concuti
excitavit :	excitaretur

Μονάδες 12

3. α)

- **legum :** είναι γενική αντικειμενική στο «ministri».
- **omnes :** είναι επιθετικός προσδιορισμός στο εννοούμενο «nos».
- **verbis :** είναι αφαιρετική του μέσου (ή του τρόπου) στο «admonet».
- **caedem :** είναι αντικείμενο στο απαρέμφατο «perpetrare».
- **somno :** είναι έμμεσο αντικείμενο στο «dederat».
- **magnitudinis :** είναι γενική της (μόνιμης) ιδιότητας στο «hominem».

- **similem** : είναι παράθεση στο «hominem».

Μονάδες 7

β) «**cum repente apparuit ei species horrenda**» : είναι δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Εισάγεται με τον αντίστροφο «cum». Εκφέρεται με οριστική Παρακειμένον και δηλώνει αιφνίδιο γεγονός (γ' αυτό δίπλα του υπάρχει το «repente» και στην κύρια πρόταση το «vix»).

Μονάδες 4

γ) **Vis hostium vobis cavenda est.**

Μονάδες 4

4. α) **adventare** : είναι ειδικό απαρέμφατο με υποκείμενό του το «hostes» (ετεροπροσωπία).

cavere : είναι τελικό απαρέμφατο με υποκείμενό του το εννοούμενο «vos» (ταυτοπροσωπία).

venire : είναι ειδικό απαρέμφατο με υποκείμενό του το «hominem» (ετεροπροσωπία).

esse (στο τελευταίο κείμενο) : είναι ειδικό απαρέμφατο με υποκείμενό του το «se» (ταυτοπροσωπία, λατινισμός του ειδικού απαρεμφάτου).

Μονάδες 8

β) **sine lege**: δηλώνει έλλειψη (ή στέρηση)

ad se: δηλώνει κίνηση σε πρόσωπο

e somno : δηλώνει έξοδο από κατάσταση

Μονάδες 3

γ) **Me somno dederam.**

Te somno dederas.

Μονάδες 4

Ο Ρ Ο Σ Η Μ Ο Π Ε Ι Ρ Α Ι Α

Ρένα Σαρμπάνη